

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Гімназії №16

від 28.08.2023 р. протокол № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Гімназії №16

міста Сєвєродонецька Луганської
області

Людмила НОЧОВКА

«28» серпня 2023 р.

Освітня програма
Гімназії №16
міста Сєвєродонецька Луганської області
на 2023-2024 навчальний рік

Призначення школи та засоби його реалізації

Гімназія №16 міста Северодонецька Луганської області є комунальним закладом Северодонецької міської територіальної громади Северодонецького району Луганської області на період здійснення її повноважень, що забезпечує Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти.

Школа у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепцією «Нова українська школа», Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно - правовими актами, Статутом школи.

Нормативно-правові документи щодо організації освітньої діяльності у 2023-2024 навчальному році.

Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про правовий режим воєнного стану», «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»;

Постанова КМУ від 28 липня 2023 року №782 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;

Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23.04.2019 № 536 (зі змінами);

Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 (зі змінами);

Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання»;

Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затверджений наказом МОН України від 16.04.2018 № 367;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 24 липня 2019 року. № 688);

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 07.08.2013р. № 538, від 26.02.2020 № 143);

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;

Наказ МОН України від 21.03.2018 № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти», зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти та науки України від 08.10.2019 № 1272;

Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»;

Наказ МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

Наказ МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;

Наказ МОН від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;

Наказ МОН України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;

Наказ МОН України від 05.05.2008 № 371 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти»;

Наказ МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;

Наказ МОН України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про деякі питання документів про загальну середню освіту» від 16 жовтня 2018 року № 1109;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації»;

Лист МОН України від 01.02.2018 № 1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;

Лист Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 р. № 1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;

Лист МОН № 1/7707-22 від 11 липня 2022 р. «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану»;

Призначення Гімnazії полягає в наданні якісної початкової та базової загальної середньої освіти дітям шкільного віку, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в

суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Освітня програма, що реалізується в школі, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Реалізація освітньої програми школи здійснюється через два рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення Гімназії є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм, а також

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
 - надання учням можливості спробувати себе в різних сферах діяльності:
- 1) інтелектуальній – участь у всіх предметних та міжпредметних конкурсах, проєктах різних рівнів, Всеукраїнських предметних олімпіадах, інтернет – уроках, змаганнях ерудитів школи «Найрозумніший», «Що? Де? Коли?», конкурсах «Кенгуру», «Левеня», «Соняшник», «Геліантус», «Sunflower», «Гринвич», брейн-ринг «ІТ-технології», конкурсах ім. Т.Г. Шевченка, П. Яцика, ім. Антипова тощо;
 - 2) науково-дослідницькій - Всеукраїнському експерименті в рамках проєкту «Розумники» SMART KIDS.

У Гімназії створені та функціонують: методична рада, предметні методичні об'єднання, творчі групи, психологічна та соціальна служба.

Гімназія організовує освітній процес так, щоб створити умови для творчого розвитку кожної дитини, дати здобувачам освіти можливість для самовираження й самовизнання, забезпечити науково – теоретичну, практичну, допрофесійну, загальнокультурну підготовку. Педагогічний колектив спрямовує свою діяльність на формування ключових компетентностей учнів з метою їх успішної самореалізації в суспільстві. Весь освітній процес у гімназії буде спрямований на формування таких складових особистості учня: висока

освіченість, культура, духовність і моральність. Педагогічні працівники вважають, що Гімназія покликана забезпечити сприятливі умови розвитку для всіх дітей: обдарованих, звичайних, тих, хто потребує корекційної підтримки; а результати навчання повинні сприяти успішній життєдіяльності випускника школи в умовах швидкозмінливого світу.

Головна цінність педагогічного колективу - дитина. Провідні принципи діяльності вчителів – це гуманізація, демократизм, єдність індивідуалізації та диференціації в освітньому процесі.

Опис «моделі» випускника Гімназії

Головним завданням Гімназії є підготовка учнів до самостійного життя, в якому вони мають вирішувати реальні завдання в непростих умовах сьогодення.

Випускник нашої Гімназії має міцні знання і вміло користується ними. Він компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру. Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Випускник вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Знання та вміння, отримані учнем, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Наш випускник – гнучкий, мобільний, уміє інтегруватися, презентувати себе на ринку праці; використовувати свій потенціал для професійної самореалізації в особистому плані та в інтересах держави; здобувати, аналізувати інформацію, застосовувати її для індивідуального розвитку; використовувати знання як інструмент для розв'язання життєвих проблем; критично мислити, володіти комунікативною культурою; генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення; бережливо ставитися до свого здоров'я і здоров'я інших як найвищої цінності.

Випускник, компетентний у ставленні до життя, реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів, успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію,

визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, що використовуються у старших класах.

Випускник нашої Гімназії – це освічений, всебічно розвинений, відповідальний громадянин і патріот, здатний до інновацій.

Цілі та задачі освітнього процесу Гімназії

Враховуючи призначення і місце Гімназії в освітньому просторі міста, наш заклад працює над досягненням таких цілей та задач:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової та базової загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Особливості організації освітнього процесу та застосованих у ньому педагогічних технологій

Зміна соціально-економічної ситуації в країні посилює необхідність пошуку надійних, оригінальних і ефективних способів освітньої діяльності, запровадження таких педагогічних технологій, які забезпечили б ефективну підготовку обдарованої та здібної учнівської молоді до входження в соціум, формування еліти суспільства.

Сучасний етап розвитку системи освіти в Україні характеризується інноваціями, спрямованими на модернізацію шкільного простору відповідно до вимог часу, новітніх надбань науки, культури і соціальної практики. Характерною особливістю цього періоду розвитку нашої Гімназії є пошук нового змісту, форм, методів і засобів навчання, виховання й управління; розгортання експериментальної роботи, спрямованої на впровадження освітніх інновацій. Найважливішою організаційною формою освітнього процесу в закладі є урок. Учителі школи орієнтують урок на виховання та підготовку цілісної особистості – людини духовної, моральної, інтелектуальної, сповненої високих творчих можливостей, здорової, гармонійної зі світом, природою, суспільством та з самим собою. Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у Гімназії проводяться індивідуальні, групові та інші позакласні заняття та заходи, що спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

У закладі застосовуються різноманітні освітні технології, такі як: проблемне та проектне навчання, когнітивне та особистісно-орієнтоване навчання, ігрові технології, інтерактивне навчання, здоров'язбережувальні технології,

диференційоване навчання та інші. На сучасному етапі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Відповідно до діючих нормативно-правових актів, у закладі передбачено організацію освітнього процесу із використанням технологій дистанційного навчання. Електронні ресурси, що будуть використовуватися для підтримки дистанційного навчання, включають у себе освітню платформу HUMAN, електронну пошту, соціальні мережі, електронні носії, інтернет-форуми, блоги, дистанційні платформи та хмароорієнтовані середовища від Google тощо.

Структура навчального року

Відповідно до частини четвертої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2023 – 2024 навчальний рік у Гімназії розпочинається в День знань – 1 вересня – і закінчується не пізніше 28 червня.

Тривалість 2023 – 2024 навчального року встановлено постановою Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»: з 01 вересня 2023 року по 28 червня 2024 року.

Навчальний 2023 – 2024 рік має наступну структуру:

I семестр - з 01 вересня по 22 грудня 2023 р.

II семестр - з 08 січня по 30 травня 2024 р.

Протягом навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – з 21 жовтня 2023 р. по 29 жовтня 2023 р.

зимові - з 23 грудня 2023 р. по 07 січня 2024 р.

весняні - з 23 березня 2024 р. по 31 березня 2024 р.

Гімназія працює в такому режимі:

- навчальний процес організований за 5-денним робочим тижнем з двома вихідними – субота, неділя;
- учбові заняття проводяться в одну зміну і регламентуються розкладом уроків;
- початок навчальних занять для всіх класів, крім першого – о 8.00;
- початок навчальних занять для першого класу – о 14.00;
- встановлена тривалість уроків: в 1 класах – 35 хвилин, в 2–4 класах – 40 хвилин, в 5–9 класах – 45 хвилин;
- упродовж навчального дня проводяться всі перерви по 15 хвилин;
- час безперервної роботи учнів з технічними засобами навчання:
 - ✓ для учнів 1 класу – не більше 10 хвилин;
 - ✓ для учнів 2-4 класів – не більше 15 хвилин;
 - ✓ для учнів 5-7 класів – не більше 20 хвилин;

✓ для учнів 8-9 класів – 20-25 хвилин.

Гранична наповнюваність класів здійснюється відповідно чинних нормативів. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій приймає педагогічна рада Гімназії.

У 9-х класах наприкінці навчального року буде проведена державна підсумкова атестація навчальних досягнень учнів відповідно до ст. 12 Закону України «Про освіту» та Положення про державну підсумкову атестацію учнів у системі загальної середньої освіти.

Завершення навчального року для учнів 1-9 класів передбачено 30.05.2024 року.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (у залежності від термінів проведення ДПА).

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень досягнень учнів буде вивчатись: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів Гімназії у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм на 2023 – 2024 навчальний рік передбачено використання затверджених Міністерством освіти і науки України навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини, що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель випускника школи».

**Освітня програма
Гімназії №16
Початкова освіта**

Загальні положення освітньої програми I ступеня

Освітня програма I ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., 1-2 клас (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);
- Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., 3-4 клас (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743).
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 24 липня 2019 року № 688);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 року № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1 -4 класів закладів загальної середньої освіти».

Освітня програма початкової освіти (далі - Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм;
- пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

- Загальний обсяг навчального навантаження для учнів в 1-х класах складає 700 годин/навчальний рік.
- Загальний обсяг навчального навантаження для учнів в 2-х класах складає 770 годин/навчальний рік.
- Загальний обсяг навчального навантаження для учнів в 3-х класах складає 805 годин/навчальний рік.
- Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 4-х класів – 805

годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах I ступеня (далі –навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

У 2023 – 2024 навчальному році в школі відкрито один перший клас. Мова навчання – українська.

Для 1-х та 2-х класів робочий навчальний план розроблено у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743.

Для 3-х та 4-х класів робочий навчальний план розроблено у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна - включає українську мову та літературу, іноземну мову (англійська);
- математична - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- природнича - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;
- технологічна - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- інформативна - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- соціальна і здоров'язбережувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та

світової мистецької спадщини;

- фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Мовно-літературна освітня галузь реалізується через предмети: «Українська мова та літературне читання», «Іноземна мова (англійська)». Математична освітня галузь через предмет – «Математика». Природнича, технологічна, інформативна, громадянська, історична та мистецька реалізуються через інтегрований предмет – «Я досліджую світ». Фізкультурна галузь реалізується через предмет – фізична культура, мистецька – через предмети «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво».

Робочий навчальний план (початкова освіта)

Гімназії №16

міста Сєвєродонецька Луганської області

на 2023 – 2024 навчальний рік

(Складено відповідно до Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженої наказом

Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 та

Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743)

Інваріантна частина навчального плану

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	1-А	2-А	3-А	3-Б
Українська мова	5	5	5	5
Іноземна мова	2	3	3	3
Математика	3	3	4	4
Я досліджую світ	7	8	7	7
Інформатика	-	-	1	1
Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Музичне мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3
Усього	19+3	21+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	-	-	-	-

Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	22	24	25	25

Робочий навчальний план (початкова освіта)

Гімназії №16

міста Сєверодонецька Луганської області

на 2023 – 2024 навчальний рік

(Складено відповідно до Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743)

Інваріантна частина навчального плану

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	4-А	4-Б
	Типовий навчальний план за програмою Савченко	Типовий навчальний план за програмою Савченко
Українська мова та літературне читання	7	7
Іноземна мова	3	3
Математика	5	5
Я досліджую світ	3	3
Інформатика	1	1
Дизайн і технології	1	1
Образотворче мистецтво	1	1
Музичне мистецтво	1	1
Фізична культура	3	3
Усього	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	-	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	25	25

Гімназії. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предмету «Фізична культура», а інтегрується у змісті всіх предметів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів освіти, визначених відповідним державним стандартом загальної початкової освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Освітня програма має потенціал для формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних

ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей.

Очікувані результати навчання додають внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов. Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку.

Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру.

Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 класах – формувальному, підсумковому (рівневому) оцінюванню. Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз

результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма Гімназії №16 (5-9 класи)

Освітня програма Гімназії розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, наказу Міністерства Освіти і Науки України від 19 лютого 2021 року № 235.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма закладу розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів (таблиця 1, 2);
- очікувані результати навчання учнів;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів Гімназії складає 5845 годин/навчальний рік:

- для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік,
- для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах Гімназії.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) закладів загальної середньої освіти сформовано для закладів з навчанням українською мовою.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Модельні навчальні програми можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5-9 класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6 класи) та циклу базового предметного навчання (7-9 класи).

Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами. Формування змісту навчальних предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

Модельні навчальні програми, за якими будуть працювати вчителі в 5-их класах:

№ з/п	Назва модельної навчальної програми
1	«Українська мова. 5 – 6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В.В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)
2	«Українська література. 5 – 6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В. П., Січкара С. І., Шило С. Б.)
3	«Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.)
4	“Іноземна мова. 5 – 9 класи” для 5 – 6 класів закладів загальної середньої освіти (автори: Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М.С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.).
5	«Математика. 5 – 6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Бурда М. І., Васильєва Д. В.)

6	«Пізнаємо природу» інтегрований курс для 5 – 6 класів закладів загальної середньої освіти (автори: Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.)
7	Навчальна програма «Географія. 6 клас» НУШ згідно модельної навчальної програми «Географія 6-9 клас» для ЗЗСО (автори Запотоцький С. П. та ін., 2021 рік)
8	«Здоров'я, безпека та добробут» інтегрований курс для 5 – 6 класів закладів загальної середньої освіти (автор: Воронцова)
9	«Етика. 5 – 6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Пометун О. І., Ремех Т. О., Кришмарел В. Ю.)
10	"Досліджуємо історію і суспільство" інтегрований курс для 5 – 6 класів закладів загальної середньої освіти (автор: Пометун О. І.)
11	«Інформатика. 5 – 6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)
12	«Технології 5 – 6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.) "Технології 5 – 6 класи " для закладів загальної середньої освіти (автор: А. І. Терещук)
13	«Мистецтво. 5-6 класи» інтегрований курс для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
14	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О. С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О.М., Косик В. М. та інші)

Всі модельні навчальні програми рекомендовані Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752). Навчальну програму з географії затверджено наказом МОНУ від 12.07.2021 № 795 у редакції наказу МОНУ від 11.04.2022 №324.

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в закладі формуються

класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною формою здобуття освіти.

Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм і способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Навчальні плани (5-6 класи НУШ, 7–9 класи) та їх обґрунтування

Зміст навчального плану є механізмом реалізації змісту освіти та одним із засобів формування "моделі" випускника кожного ступеня навчання. Мета та завдання базового навчання здійснення самовизначення полягає у створенні освітнього простору для учнів основної школи до вибору профілю подальшого

навчання. Навчання здобувачів освіти у 8, 9 класах має стати етапом «академічної мобільності» випускників базової школи, готовності до свідомого вибору профілю навчання у ліцеї. Зміст базової середньої освіти створює передумови для всебічного розвитку особистості і визначається на засадах науковості і систематичності знань, їх значущості для соціального становлення людини.

Основна школа забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти. Зміст освіти на цьому ступені є єдиним для всіх учнів.

При формуванні робочих навчальних планів враховано вимоги Закону України «Про освіту» від 05.09.2017р № 2145-VIII, Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 р. № 463-IX, постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», типову освітню програму, розроблену на їх основі та затверджену, а також наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 та типову освітню програму, затверджену наказом МОН України від 19. 02. 2021 № 235.

**Робочий навчальний план (5-6 класи НУШ)
Гімназії №16
міста Сєвєродонецька Луганської області
на 2023 – 2024 навчальний рік**

(складено відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти , затвердженої наказом МОНУ від 19.02.2021 № 235 (табл.3)

Інваріантна частина навчального плану

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі			
		5-А	5-Б	6-А	6-Б
		№235 дод. 3	№ 235 дод. 3	№ 235 дод. 3	№ 235 дод. 3
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3	3
Математична	Математика	5	5	5	5

Природнича	«Пізнаємо природу»	2	2	2	2
	Географія	-	-	2	2
Соціальна і здоров'язберезувальна	«Здоров'я, безпека, добробут»	1	1	1	1
	Етика	0,5	0,5	0,5	0,5
Громадянська та історична	«Досліджуємо історію і суспільство»	1	1	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізична	Фізична культура	3	3	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26 + 3	26 + 3	29 + 3	29 + 3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0	0	0	0
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	31	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		26 + 3	26 + 3	29 + 3	29 + 3

**Робочий навчальний план (7 – 9 класи)
Гімназії №16
міста Сєвєродонецька Луганської області
на 2023 – 2024 навчальний рік**

(складено відповідно до освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОНУ від 20.04.2018 № 405 (табл.1))

Інваріантна частина навчального плану

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	7-А	7-Б	8-А	9-А
	№405 дод.1	№405 дод.1	№405 дод.1	№405 дод.1
Українська мова	2,5	2,5	2	2
Іноземна мова	3	3	3	3
Українська література	2	2	2	2
Зарубіжна література	2	2	2	2
Історія України	1	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Основи правознавства	-	-	-	1
Музичне мистецтво	1	1	-	-
Образотворче мистецтво	1	1	-	-
Мистецтво	-	-	1	1
Математика	-	-	-	-
Алгебра	2	2	2	2
Геометрія	2	2	2	2
Біологія	2	2	2	2
Географія	2	2	2	1,5
Фізика	2	2	2	3
Хімія	1,5	1,5	2	2
Трудове навчання	1	1	1	1
Інформатика	1	1	2	2
Основи здоров'я	1	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3
Разом	28 + 3	28+ 3	28,5 + 3	30 + 3
Варіативна складова	0	0	0	0
Курси за вибором	0	0	0	0
Факультативи	0	0	0	0

Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня:	32	32	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	28+3	28+3	28,5+3	30+3

Навчальні плани для 5-6, 7-9 класів включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту». Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мова і література

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей;

розвиток компетентностей;

перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекція основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є о н л а й н - екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, квести,

інтерактивні уроки (уроки-«суди», уроки-дискусії, уроки з навчанням одних учнів іншими, інтегровані уроки, проблемні уроки, відеоуроки тощо).

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
-------	------------------------	------------

1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у</p>

		<p>вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>

6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>

8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p>
----	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності, можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Відокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей, як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Навчання за **наскрізними лініями** реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища;
- окремі предмети;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Відповідно до робочого навчального плану педагогічні працівники навчального закладу самостійно добирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів.